

COURANT.

Wetenschappelijk

BLAD

7 April

BEKENDMAKING.

(grt.)

De ROY et.

Ter ordonnantie van dezelve :

De Secretaris der Stad.

(get.)

H. W. SCHAUIKES.

F r a n k x i j k.

Paris, den 4ten April.

* Dit Estrella meldt men van den 28sten, dat 3 bataljons Infanterie, tot versterking zijn uitgezonden van de vier, die door het christenische magt van de Ribeira achtervolgd werd. Gisteren zijn 25000 man gezien te Durango.

* *Odonnell* moet, naar men zegt, *Guergut* in het bevel over zijn divisie vervangen."

D n i t s c h l a n d.

De stedelijke raad van Amsterdam heeft in zijne zitting van den 4den dezer besloten, dat de afsluiting van bouwen heere onoversichtelijk zal zijn.

— Sedert October 1834 tot het einde van Maart 1837, zijn door de zorg der Noord- en Zuidhollandische Reddingmaatschappij 100 schipbreukelingen, uit 15, meest vreemde, schepen gered, zijnde door die maatschappij, sedert hare oprigting, 598 menschen behouden.

Op den 1sten deser bestond 's rijks marine uit de volgende schepen en vaartuigen van oorlog: 2 van 84 stukken (*de Zeeuw en Neptunus*); 6 van 74 (*Waterloo, Kortenaar, Jupiter, Tromp, de Ruiter en Piet Hein*); 1 van 64 (*Zeeland*); 2 van 60 (*de Waal en de Doggersbank*); 1 van 54 (*de Rijn*); 14 van 44 (*Diana, de Amstel, de Schelde, de Samere, de Maas, Bellona, Rotterdam, Palembang, Juno, de Zaan, Ceres, de IJssel, de Lek en Holland*); 5 van 32 (*Euridice, Konau, Hasselaar, Maria Reigersberger, Juno en Argo*); 11 van 21 (*de Rupel, een geraseerd fregat, Algiers, mede een geraseerd fregat, de Dolfijn, Pollux, de Triton, Atalante, Nehalennia, Hippomanes, Ajax, Boreas en Castor*); 2 van 20 (*de Rendaragt en Amphitrite, een geraseerde korvet*); 19 van 18 (*de Kempphaan, de Valk, de Panther, Echo, Pegasus, de Maennin, Merkuur, Venus, de Kaerier en de Zwaluw*); 4 van 14 (*de Vliegende Visch, de Postillon, de Snelheid en de Arend*); 1 van 12 (*de Windhond*); 3 van 8 (*de Gier, de Pelikaan en de Delft*); voorts het instructie-vaartuig *Urania* van 12 stukken; 4 stoomschepen van 8 stukken (*Gorham*); 1 van 7 (*Curacao*), *Phaon* en *de Zaan*; 10 gaffelkanonneerbooten van 1 mortier en 3 stukken, waarvan 5 in dienst; 35 gaffelkanonneerbooten, groot model, 5 stukken, waarvan 14 in dienst; 46 gaffelkanonneerbooten, klein model, 3 stukken, waarvan 21 in dienst, en 15 roefkanonneerbooten, 3 stukken.

Van de schepen zijn in dienst: 5 van 44 (*Diana, de Amstel, de Maas, Bellona en de Zaan*); 2 van 32 (*Euridice en Konau Hasselaar*); 1 van 21 (*de Rupel, Algiers, de Triton, Atalante, Hippomanes, Ajax, Boreas en Castor*); 1 van 20 (*Amphitrite*); 4 van 18 (*de Kempphaan, de Valk, Pegasus en Merkuur*); 1 van 14 (*de Snelheid*); 1 van 12 (*de Windhond*); het instructie-vaartuig; de 3 aangemelde stoomschepen; alsmede de drie transportschepen en de kanonneerbooten, waarvan het getal inagelijks hierboven is opgegeven.

In aanbouw zijn: 3 van 74 (*Tromp, de Ruiter en Piet Hein*); 2 van 60 (*de Waal en de Doggersbank*); 3 van 44 (*de IJssel, de Lek en Holland*); 2 van 32 (*Juno en Argo*); 3 van 18 (*Venus, de Kaerier en de Zwaluw*); 1 van 14 (*de Arend*); en 1 stoomschip (*de Etna*).

Het belgische ministerieel-blad *l'Indépendant* zegt bepaald, dat de belgische gezant te Weenen, *O'Sullivan*, met de bevelhebber zending naar Konstantinopel, *Baron de Sauter*, markies van *Bellevue*, die gezant te Londen, *Baron de Sauter*, gezantschap behoudende, te Londen is aangekomen. Hij is in de maand September, de 14de, te Londen aangekomen. Hij is te Londen aangekomen. Hij is te Londen aangekomen.

Het getuigen verhoor in de zaak van den *Lijn* is gisteren voortgezet geworden. Gedurende het proces van den *Lijn* zijn een paar honderd man van het garnizoen van Brussel in de kasernen geconsigneerd geworden.

— In de gemeente Tiff, in de provincie Luik, hebben vijf ernstige ongeregeldeheden plaats gehad, bij gelegenheid van de komst van missionarissen in die plaats, welke onder anderen op het kerkhof een groot kruis wilden plaatsen. Het plaatselijk bestuur zich met den pastoor der gemeente niet lijdende kunnen verstaan, is men in hooger beroep gekomen; de gouverneur der provincie heeft het besluit van het gemeentebestuur te hebben afgekeurd. De burgemeester heeft het besluit van den burgemeester gehandhaafd. Volgens den *Courier de la Meuse*, zou alsnu de gouverneur bij het bewind te Brussel geprotesteerd hebben tegen het besluit der provinciale deputatie.

— Ter Antwerpse beurs van gisteren (5 April) waren geteerd: Belg. 101½; O. Met. 106½; Sp. Ardoin 19¼; Bofors 6; Nap. r. 93; Rom. L. 100¼; Certif. te Antwerpen 100; Br. 78. — Wissel op Amst. en Rott. 1¼ pCt. verl. pap.

In de londenische berigten thans tot den 4den deser ontvangen blijft men verzekeren dat de kroonung der koningin op den 2sten Junij zal plaats hebben. De voorbereidingen daarvoor worden reeds voortgezet. De etiquette, bij die plechtigheid waar te nemen, zal zeer aanmerkelijk verschillen van de gebruiken bij de kroonung der koningen plaats gehad hebbende, is thans het voorwerp van de bespreking van het collegie der wapen-heralden, die plechtigheid zal plaats hebben, vast schikkingen van de plechtigheid.

ning van *George IV.* H. M. zou, naar het zeggen, ook eene nieuwe ridderorde instellen, ter vervanging van de Ouphen-orde, waarvan de koning van Hanover het regt van benoeming heeft. Vele aanzienlijke vreemde personen worden bij die gelegenheid te Londen verwacht.

— De oostenryksche, russische, fransche en prussische gezanten hebben den 1den, op het bureau van buitenlandsche zaken, een onderhoud met lord *Palmerston* gehad. De belgische gezant heeft daarna insgelijks aan genoemd bureau gearbeid.

— De zittingen van het parlement zijn tot den 24sten geschorst.

— Lord *Durham* zou zich den 12den met zijne familie naar Portsmouth begeven, ten einde zich aldaar aan boord van het linienschip *de Hastings* in te schepen. De kolonel *Grev* zou den overtocht doen met den *Malabar* van 74 stukken, waarop de stat van zijn regiment, het 71ste, zich inschepen zou.

— Men heeft berigten uit Portugal, tot den 28der vorige maand. De nieuwe staatsregeling was door de cortes aangenomen, en aan de koningin aangeboden. De afkondiging daarvan zou plaats hebben op den geboortedag van H. M., zijnde den 4 april. — Het ministerie had eene ligte wijziging ondergaan. Het bewind scheen voornemens te zijn, aan de volgende vergadering der cortes gewichtige finantiële maatregelen voor te slaan, en het voorbeeld van Mexico te willen volgen, om, namelijk, tijdelijk de betaling der renten te schorsen.

— Uit Bahia heeft men berigten, over Fernando, tot den 15ten januarij. De stand der zaken was te Bahia nog weinig veranderd. In de stad heerschte groot gebrek; de insurgenten hadden eene algemeene wapening uitgeschreven, en aan iedereen, zonder onderscheid van kleur, wapenen mitgereikt, hetwelk naar men vreesde van de zijde der negers, tot buitensporigheden konde leiden. De koninklijke troepen hadden de buitenwerken der stad bij herhaling, doch vruchteloos aangevallt; het eenig middel om de stad in handen te krijgen, scheen, dat men de bezetting door hongermood tot de overgave dwong.

— De notering ter londenische beurs van den 4den was: 5 geteerd. 95½; Ned. 2¼ pCt. 53½; Spanje 21; Portugal 20¼; Braz. 76¼.

OPENBARE WERKEN.

De Badensche Minister van binnenlandsche zaken *von Winter*, heeft zijn werkzaam leven besloten, daags na het uitgaan der Stenden-vergadering, die te samen gekomen was om over de belangen van Baden bij het aanleggen van eenen spoorweg te raadplegen. Treffend is de wensch waarmede hij voor de laatste maal zijns levens zich over de belangen zijns lands openlijk uitliet. Hij zeide: „Mogt toch dit groot werk (de onderneeming van den spoorweg) voltooid worden, toetschen in uitgebreidheid en weldadige vruchten voortbrengen; mogten onze late naburen nog de getuigen zijn, van hetgeen het wederzijdig vertrouwen tusschen Vorst en Volk vermag tot stand te brengen.“ In dit wederkerig vertrouwen tusschen regering en geregeerden brengt wonderen voort. Dat vertrouwen overmij alle hinderpalen, wanneer het op de rede en op goede gronden rust. Wij aagen deze dagen de Staten-Generaal der Nederlanden aan den koning daarvan een dootslaand blijk geven in het oepang toestaan der fondsen voor oorlog en marine en het mede achter eenstemmig goedkeuren der wet tot betaling van het Belgisch aandeel der schuld. De Staten-Generaal hebben door dat votum getoond, dat zij de overtuiging koesterden, dat het noodig was de Regering bij te staan in een moeijelijk tijdgericht, als dat der wederopvatting van de onderhandelingen. Dat de Staten-Generaal echter gezins zoop geroed zijn, om aan de Regering elke voordragt van wet in te willigen, hierna laert het ontwerp van wet tot versterking van fondsen tot het staatsplan van openbare werken, bewijst. De voordragt is een hevig gevoelen blootgesteld geweest, en na het uitbrengen van het centraal verslag liet zich de discussie en het lot der wet vooruitzien. Er zijn vele aanmerkingen gemaakt die wij voor minder belang aangezien hebben; er zijn bedenkingen, die ons verwonderen, door de Regering niet voldoende opgelost te zien. Wij houden het vraagstuk van de opportuniteit der wet en over het provinciaal belang van de droogmaking des Hardemenners voor ongegrond; wij gelooven dat de Regering wel doet, de middelen bij de hand te nemen, om, bij het storten van een reuk op het daardoor naar huis zenden van een aantal ligtingen, die in dienst zijn, en het opslaan en veranderen van het opslaan later en voer van mede onbeduidend aantal personen, die de terughetooning manschap geleendheid te geven om dat land te verlaten; maar wij houden het betwistende, dat de Staten-Generaal geene voldoening hebben ontvangen op de vraag, of de Regering verzekerd was, dat de spoorweg door deze naburen zoude worden voortgezet.

Immers, wij dachten, dat het uitstel 't welk die voordragt van wet, voor wat den spoorweg betreft, alleen daarin gelagen was geweest, dat de Regering zich daarvan vooraf had gepoogd te vergewissen; en nu, hetzij in 't geheim, hetzij openlijk, daarentrent de vertegenwoordiging had kunnen gerust stellen. Wij zien niet in, waarom de vertegenwoordiging er eigenlijk tegen is, dat de Regering die groote werken onderneemt; meer dan particuliere associaties biedt zij waarborg aan voor de veleindiging der werken; de Staten-Generaal zijn toch daar, om toezigt te houden hoe de wet wordt ten uitvoer gelegd: het schijnt alsof men aan de Regering de dispositie over die dertig millioen niet verlangt toe te vertrouwen, en vrees koestert dat die fondsen provisioneel tot andere einden zouden kunnen gebruikt worden. Men vrees dat er nieuwe schuld gemaakt zal worden, en deinst terug voor verwarring in het financieuzen. Werd de zaak alleen verschoven tot dat het Amortisatie-Syndicaat eene volledige inzage in hare werkzaamheden hadde gegeven, wierd alles op nieuw geregeld bij eene beëindiging der geschillen met België ten volgenden jare, een jaar zou geen bezwaar hebben. Bij eene eerste beschouwing dezer wet, hebben wij derzelver onbestemdheid en onvolledigheid aangetoond; uithoofde dat in dezelve niet werd aangewezen, welke de andere openbare werken waren; en zoo als men er naar billijkheid, verder en verlangt te zijn opgenomen, de quota's door de provincien die daarbij begunstigd worden boven andere, mede in te voegen. Waarom de Regering geweigerd heeft aan dit billijk verlaagen in het belang eener ordelijke en goede administratie te voldoen, blijft ons een raadsel. Financiële maatregelen hebben altijd veelzijdig oordelende bestrijders gevonden; doch de voordragt van wet zou niet als zoodanig behooren te zijn beschouwd geweest; maar als het toestemmen van voorschotten tot een bepaald doel. De Regering had door de splitsing der wet, of door splitsing der schuld-brieven vele bezwaren kunnen wegnemen. Jammer is het, dat er zoo velen in ons Vaderland zijn, die zoo gaarne den ouden slenter gaan en niet vooruit willen, en denken: zoo hebben onze vaders het er mede gedaan, en dat is goed genoeg voor ons; die ongelukkigen, die altijd stil staan, vermenen, dat de Staten-Generaal die denkwijze goedkeuren, als zij spreken tegen sportgelyke voordragten als deze. Wij zullen geene verwijtingen doen, die ongepast zouden zijn; maar wij betreuren dat de Regering, soms te vasthoudend aan eigene begrippen, niet weet toe te geven, wanneer het tijd is, aan redelijke verlangens der Staten-Generaal; zij moed en zal toch wel oogenoegd zijn, dat de vertegenwoordiging, die haar nog zoo kortling blikken van welwillendheid gaf, goede gronden moet hebben, waarop zij eene verandering verlangde in het wets-ontwerp; eene wijziging, waarnaar zij vruchteloos heeft uitgezien. Wenschelijk is het echter, dat dien ten gevolge, zulke groote en belangrijke ondernemingen niet voor altijd worden uitgesteld.

BOEK BESCHOUWING.

REIZE OM DE AARDE, gedaan op het Koninklijk Pruisische Koopvaardij-schip *Prinzess Louise*, onder de bevelen van Kapitein W. Wenzel, in de jaren 1830, 1831 en 1832, door Dr. E. L. F. Merz, met eenige verkortingen uit het Hoogduitsch vertaald door Dr. G. Aarns-Smarthagen. Eerste Deel. Met eene plaat. Te Groningen, bij J. Oomkens, Boek- en Steendrukker 1837.

Dr. Merz, die in ons Vaderland gunstig als natuurkundige bekend staat, aangezien hij door Taylor's tweede genootschap voor eene plantkundige verhandeling bekroond is, heeft in het voordeel der wetenschappen zijne waarnemingen en bevindingen op eene reis om den aardbol, in het licht gegeven; en een legelijk, die gered heeft en opzettelijk oordeelt; zal den lezer dank weten voor het behoudig wetenschappelijke, dat hij op eene wereld- en menschenkundige wijze mededeelt. Niet alleen land- en volkenkunde, maar vooral de natuurkunde hebben veel door die mededeeling gewonnen.

Het eerste boek bevat de overvaart naar de westkust van Zuid-Amerika; en bij deze reis is den schrijver niets belangrijks ontglipt. Het omvat de Amerikaanse, de verschillende menschenrassen, de slavenhandel, eene reis langs den top van den Corcovado, de afreis van Rio de Janeiro, de stroomten op de oostkust van Zuid-Amerika, Kaap Hoorn, de Gaphelotten, vangst, het afnemen der warmte, de verhouding tot de breedte enz. worden met diepte kennis van zaken op eene duidelijke en levende aangename manier beschreven.

Het tweede boek behandelt waarnemingen en opmerkingen om trent Chili. De betrekking over *Vulparado*, de bevolking, der handel, de dwerggeweldigheden der bevingen, boomen, alsof de aardschok, als de beschrijving van Maat-jago, Casa Blanca, Caestia, de rivier van plantkundige planten in Chili enz. Maar niet min het genot leest men het opgetekende over de provincie Gollach, de waaierwinden, de Cordillera van San Fernando, de

bestijging van den Monte de Naturano, de heerlijke plantengroei op den Monte Sillo, den vulkaan Maipu, en andere bergen en steden.

Het verblijf in Peru wordt in het derde boek beschreven, en, zonder in verdere bijzonderheden te treden, vindt de lezer hier zoo veel nieuws en merkwaardigs, dat hij zeker over de aanschaffing van dit werk, dat met eene plaat van den vuurberg Maiput prijkt, geen beroof, maar veel genoegen zal hebben, dat tevens ter uitbreiding van kennis zal strekken.

Het werk is goed en vloeiend vertaald; enkele gallicismen hadder kunnen vermeden worden zopals *slagen voor slaan*; *spijgende* voor *soogende* is misschien eene drukfout; doch over het geheel valt er weinig op aan te merken: het werk bevat 444 bladzijden, is op stevig papier met eene zeer duidelijke letter gedrukt, en kost slechts ƒ 3.90.

Ter Amsterdamsche Beurs van gisteren (5 April) ware geoteerd: Ned. Werk. Schuld $\frac{1}{2}$ pEt. 54 $\frac{1}{2}$; dno 5 pEt. 104 $\frac{1}{2}$; Kansbil. 25 $\frac{1}{2}$; Amort. Syndicat. $\frac{1}{2}$ pEt. 104 $\frac{1}{2}$; Handlat. $\frac{1}{2}$ pEt. 104 $\frac{1}{2}$; Ardons 85 $\frac{1}{2}$; Omgest. 6; Enkele bl. Gr. 16 $\frac{1}{2}$.

In een Hôtel in Noord-Brabant, verlangt men tegen een voldoende salaris, en ingaande met 1°. Mei of later, eene voor dit vak geschikte KEUKENMEID, voldoende bewijzen van haar gedrag kunende produceren, en liefst van de R. K. Godsdienst. Adres onder Letter A, bij de Uitgevers dezer, Brieven franco.

Bij J. MOENS & ZOON, te Middelburg, is gedrukt en te bekomen:

Gedachten bij het overlijden van den Wel-Eerw. Zeer Geleerden Heer P. v. RADEN, in leven geacht Evangelie-Leeraar te Middelburg, in Zeeland. Prijs 15 Cts. gr. 8o.

Bij dezelve is mede te bekomen, het zoo welgelikend Portret van den Wel-Eerw. Heer.

Beide is mede van hant gested bij de Uitgevers dezer.

Bij BROESE & COMP., te Middelburg, is van de Pats gekomen:

A L M A N A C

DER

KONINKLIJKE MILITAIRE AKADEMIE, 1836.

PRIS ƒ 0.90.

Dit Jaarboekje, dat den volgenden inhoud:

Verslag van de loigevallen der Militaire Akademie, in de jaren 1830-1835. Besluit van den 8. October 1830, n°. 17.

Naamlijst der Kadetten, in het Stamboek der Militaire Akademie ingeschreven, op den 1sten November 1830, en opgave van de wijze en den tijd, waarop zij uit hunne betrekking tot de Militaire Akademie zijn ontlagen.

Naamlijst der Kadetten, voor het VVapen der Geme, die van de Militaire Akademie bij het Instituut voor de Marine te Medemblik gedetacheerd waren op den 1sten Maart 1832.

Naamlijst der Kadetten, voor het VVapen der Geme, die van de Marine te Medemblik gedetacheerd waren op den 15. November 1832.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.

Idem 15. November 1833, idem 15. November 1834, idem 15. October 1835.